Ч. 20 Середа 27 січня (8 лютого) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Чутка о скликаню соймів. — Nar. Listy о ситуациї. — Комунікат Молодочехів. — Ситуация на Угорщині. — Війна на Филипинах.)

Після N. fr. Presse приїзд Є. Ексц. п. Намістника ґр. Піниньского до Відня стоїть в тісній звязи зі скликанєм галицкого сойму. Після тої самої ґазети сойм галицкий буде міг бути скликаний около 20 с. м. На случай потреби будуть могли як галицкий так і инші сойми продовжити свою сесию поза великодні сьвята.

З Праги доносять, що орґан ческих реалістів (партиї проф. Масаржіка) доказує в цілою рішучостию, що предсідатель молодоческого клюбу др. Енґель має стати вже в найблизшім часі міністром для Чехії.

Narod. Listy обговорюючи ситуацию кажуть, що Чехи були в послідних роках добрими купцями і зискали на тій торговли дуже богато, а іменно внутрішний язик урядовий, і, що єсть найліпшим здобутком, розпорядженя язикові для Шлеска, котрі суть відрадою для всіх (?) народів славяньских в Австриї. Чехи повинні тепер старати ся о опановане властий центральних, в котрих доси сидять лиш Німці і Поляки. Лиш на однім поли Чехи доси не осягнули нічого т. є. на поли ческого права державного з причини відпорного становища Поляків і німецко-католицкої партиї людової. Поляки зі взглядів фінансових виступають против зміни устрою державного а католицка партия людова противить ся тому, що противна всім змінам конституциї. Також і Словінці гадають, що федералізм знищив би їх; Чехи отже на точці права державного суть зовсім відкремлені.

Екзекутивний комітет молодоческої партиї оголосив по вчерашних зборах послів до Ради державної і до сойму такий комунікат: Екзекутивний комітет народно-вольнодумної партиї приняв внесеня поставлені в справозданю що-до становища ческої делеґациї в Раді державній і згодив ся однодушно на то, що парляментарна комисия ческого клюбу послів до Ради державної виступила в своїй енунциациї з особлившою щиростию перед ческим народом.

На Угорщині все ще ведуть ся переговори компромісові і як тепер зачувати, предмеом наради суть слідуючі точки: ухвалене провізориї буджетової, зміна реґуляміну палати, закон о судах виборчих і декларация, яку має зложити в соймі президент міністрів. — В кругах парляментарних припускають з великою певностию, що дотеперішний президент міністрів бар. Банфі уступить а на єго місце прийде Феєрварі. Однакож буде то лиш кабінет переходовий до залагодженя найважнійших справ.

Адмірал Дюі доносить з Манілї до Вашінґтону: „Повстанці заатакували оногди в ночи американьскі позициї, борба веде ся й нині. Взагалі акция випала користно для Американців; они зискали на терені". — Коротка але многозначна вість! Видко що ситуация Американців коло Манілї єсть досить ґрізна. Повстанці, котрі можуть держати ся через довший час і лиш поволи уступають ся правильній армії американьскій, мусять бути в значній силї і добре зорґанізовані, хоч мимо того на разі не можуть повеличати ся успіхом. — Ґен. Отіс доносить знову: Ситуация дуже вдоволяюча і не дає причини до обави. В місті і околици панує спокій. Здоровлє і успособлене армії єсть знамените. В неділю около 4 год. рано вела ся борба на цілій лінії. Всї атаки відперто. Досьвіта вирушило американьске войско в похід. Повстанців виперто з їх позиций і вигнано із шанців. Флёта в значній части причинила ся до того. Повстанці добре узброєні в рушниці і скорострільні пушки польні. Загальний результат битви для Американців щасливий. — Оттак доносять Американці. Але здає ся, що битва мусїла бути завзята, коли в ній було звиш півтора сотки ранених. Впрочім Американці лиш панами побережа, і то не цілого, а в глубині найбільшого острова як і на других Филипиньских островах Филипинці держать ся і завели вже всюди своє правительство.

---

7)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З німецкого — А. Гентіго.)

(Дальше).

Під конець другого тиждня сказала она до него: Ти зачинаєш вже добре стріляти, лиш так дальше Гуґо, а при довшій вправі зможеш за кождим вистрілом поцілити навіть таляр. В Америці, на Заході, можна нераз видіти, як якийсь чоловік держить мідянну монету в двох пальцях а другий вистрілює єму єї з руки. Я то виділа кільканайцять разів. Але тобі ще треба богато часу аж до того. А треба тобі на то зважити, що нераз єсть дуже мало часу до ціленя; коли хтось стріляє, мусить борзо стріляти. Оберни-ж ся тепер плечима до мети а відтак обертай ся і стріляй в тій хвили, коли кинеш оком на мету. Відтак мусиш научити ся стріляти з клюба, бо иноді нема часу піднести руки. У нас на Заході або не носить ся зовсім револьверу, або коли єго хтось носить, то мусить уміти в миг ока стріляти.

— Мені здає ся, стрийно, що я ніколи на Захід не поїду, але я би хотів уміти так стріляти; бо коли хтось до чогось бере ся, то нехай добре робить.

Так вправляв ся Гуґо аж до кінця вакаций що дня зрана. Звичайно стріляв сімдесять до вісімдесять разів. Зразу рука єму ослабала, але поволи прибувала, і з него зробив ся був вже добрий стрілець, хоч стрийна все єму казала, що єму ще далеко до таких стрільців як в Америці на Заході.

* * *

На рік перед сим часом явила ся була пані Морштедт одного дня в канцеляриї Рандольфа.

— Пане Рандольф — промовила она — я не знаю ся ані трошки на німецких правах і длятого приходжу Вас поспитати ся.

— Я готов Вам, пані, до услуги.

— Коли замужна жінка складає у якогось нотаря запечатаний лист, чи може він задержати єго до єї розпорядимости, хоч би єї чоловік зажадав виданя того листу?

— Се таке питанє, що я в сїй хвили не можу на него відповісти. Коли нотар єсть мужем довіря якоїсь дами, то він очевидно буде старати ся сповнити єї бажанє. На всякий случай суть способи, щоби обійти сю справу; н. пр. він міг би передати сей лист комусь третому, а тогди муж був би безсильний, хиба що єго жінка сказала би єму виразно, що передала той документ нотареви. Нотар може просто сказати, що він такого документу не дістав. Чи Ви питаєте ся то в своїм власнім інтересі, чи в інтересі якоїсь приятельки?

— В моїм власнім інтересі. Я маю тут написане письмо, котре я ще не підписала, бо мені здавало ся, що такий документ мусить бути підписаний при сьвідках.

— То зависить від того, яка то грамота, моя пані. На всякий случай то добре, бо опісля ніхто не буде сумнівати ся о правдивости того паперу.

— А чи потреба, щоби сьвідки прочитали собі зміст того документу?

— Не конче, они мають посьвідчити лиш правдивість підписів.

— Коли так, пане Рандольф, то маєте тут документ, котрий я хотіла би віддати в безпечні руки, так, щоби він по моїй смерти міг бути отворений, скоро би я не зажадала єго звершеня назад, і то не листово, але устно. Я не знаю тут нікого, кому би я могла передати сей, на мій погляд важний папір. Питанє лиш, чи Ви схочете приймити єго на сховок, бо Ви адвокат мого мужа.

— Отверто сказавши, моя пані, я би волів не приймати такого припорученя, доки не знаю що там в тім документі написано.

— Я то вже й сама розумію, пане Рандольф.

— Може Ви, пані, поїдете сими днями до Гамбурґа? — спитав адвокат по хвили.

— А так, але може аж за місяць.

— То може можна би ту справу відложити аж до того часу?

— Та можна би, то не така дуже пильна справа.

— В такім случаю подам Вам адресу мого товариша по званю в Гамбурзї. Там буде Ваш документ безпечно собі лежати, аж Ви єго назад зажадаєте, або аж по Вашій смерти. Я Вам дам припоручаюче письмо.

Коли пані Морштедт по якімсь часі приїхала з Гуґом до Гамбурґа, навідала ся до нотаря, котрого їй Рандольф припоручив. Той прочитавши лист від Рандольфа, приняв єї ду-

Новинки.

Львів дня 7-го лютого 1899.

— Перенесеня. Ц. к. Дирекция почт і телеграфів у Львові перенесла почтових асистентів Фл. Анджейовского з Тернополя і Ром. Шуберта з Закопаного до Кракова.

— Ц. к. краєва Рада шкільна ухвалила між иншими на засіданю з дня 23-го січня с. р.: 1) Затвердити вибори до окружних рад шкільних: Йос. Заборского управителя 4-кл. школи в Обертині на представителя учительства до окружної ради шкільної в Городенці, о. Ів. Шмериковского на заступника предсїдателя до окружної ради шкільної в Печеніжині, Алекс. Оржеховского управителя 4-кл. школи в Ягольници на представителя учительства до окружної ради шкільної в Чорткові; 2) іменувати учителями народних шкіл: Ант. Ференцого управителем 2-кл. школи в Перемилові, Ів. Тутора управителем 2-кл. школи в Лишківцях, Ів. Андерста учителем 1-кл. школи в Капустинцях, Йос. Заблоцку старшою учителькою 4-кл. школи женьської в Галичи, Конст. Белтовского управителем 5-кл. школи женьської в Бібрці, Меч. Скварчиньского учителем 1-кл. школи в Худиївцях, Сав. Модесівну і Ан. Модесівну молодшими учительками 5-кл. школи в Скал, о. Йос. Яроша римо-кат. катихитом 5-кл. видїлової школи женьської в Коломиї, Ант. Піна старшим учителем 5 кл. школи мужеской в Березові, Мар. Хшановску старшою учителькою 2-кл. школи народної ім. Зиморовича у Львові, о. Фл. Щепаника римо-кат. катихитом 5-кл. школи мужеской в Раві; 3) перенести суплентів в ґімназиях: Володим. Труша з V-тої ґімназиї у Львові до Станиславова, Мар. Бараньского з Ряшева до Бродів, Льва Кероньского з ґімназиї сьв. Яцка в Кракові до Нового Санча, Ів. Вальчака з III-тої ґімназиї до ґімназиї сьв. Анни в Кракові, Авт. Сташелецкого з III-тої до IV-ої ґімназиї у Львові, Ів. Щепаньского з IV-тої до III-тої ґімназиї у Львові. Март. Ернста з IV-ої до V-тої ґімназиї у Львові, Брон. Попеля з Ряшева до IV-тої ґімназиї у Львові, Дион. Корепція з III-тої ґімназиї у Львові до I-ої в Перемишли, Ант. Ольберка з Золочева до Станиславова і суплента учительскої семинариї в Ряшеві Стан. Сроковского до учительскої женьскої семинариї у Львові; 4) іменувати суплентами в ґімназиях: Генр. Дембского до Дрогобича, Богусл. Бутриновича до ґімназиї сьв. Яцка в Кракові, Володим. Яроша до ґімназиї сьв. Анни в Кракові, Вільг. Затея до ґімназиї в Новім Санчи. дра Євг. Пісецкого до ґімназиї в Подгуржи, Меч. Домбровского до III-тої ґімназиї у Львові, Йос. Крайника до школи реальної в Кракові; 5) перемінити від 1-го вересня 1899 школи народні: 5-кл. мужеску і женьску в Яворові на 6-клясові, 2-кл. в Звиняче на 4-клясову, 1-кл. в Мишківцях на 2-клясову; 6) приймити до відомости справоздане з люстрациї учительскої женьскої семинариї в Кракові, 4-кл. школи в Лобзові і в Подгуржи та 5-кл. шк. мужеской в Хшанові.

— Бережаньскі рускі товариства устроюють ювилейне сьвято відродженя руско-україньскої лїтератури в Бережанах дня 7-го н. ст. лютого с. р. з слідуючою програмою: 1) О годині 1-ій в полудне в сали театральній популярний відчит про значіне хвилї. II) В тій самій сали о годинї $7^1/_2$ сьвяточний вечір з прольогом, кантатою і виставою „Наталки Полтавки“, виконають члени „Бережаньского Бояна“. — III) По сьвяточнім вечери комерс в сали міщаньского касина. Вступ на популярний відчит безплатний. На сьвяточний вечір: крісло 1 зр., вступ на салю 50 кр., для селян, міщан і учеників 25 кр. На комерс: 1 зр. 50 кр. від особи за попередним зголошенєм до виділу Бережаньского Бояна.

— Справа будови зелїзницї з Рави рускої через Яворів, Судову Вишню до Самбора, або евентуально з Янова через Яворів до Радимна або Ярослава не має на разї добрих виглядів, бо відповіди всїх інтересованих рад повітових випали некористно особливо на питане, о скілько котрий повіт має причинити ся до коштів тої будови. Один лише Яворів, яко найбільше інтересований, готов жертвувати 100.000 зр. Банк ґіпотечний, яко цесіонар зелїзницї Львів-Янів, не хоче також приступати до будови лінії Янів-Яворів, уважаючи трасу через Яворів некористною, бо перетинає околицю безлїсну, мало заселену і зближену занадто до зелїзницї Львів-Краків.

— Зловив ся. В недїлю вечером по замкненю дверий в костелї сьв. Миколая у Львові почув захристиян якийсь шелест в костелї. Дав о тім чим скорше знати сьвященикови, котрий післав по полїцию. Коли отворено двері, найдено там знаного львівскій полїциї злодїя Сярчиньского. що дав себе умисне замкнути, аби відтак витрихами дібрати ся до скарбонок. Злодїя арештовано.

— Руске товариство педаґоґічне у Львові продовжає речинець запису на безплатний приготовляючий курс, з характером приватно-домашним, утворений при рускій школї видїловій, до 15 лютого 1899 р. Курс сей, — як вже відомо, призначений для тих дівчат-Русинок, котрі хотять образоватись в рускім язицї і лїтературі, — буде складатись з двох відділів. Перший відділ буде провадити Вп. пані Теофіля Огоновска — а другий професор др. Михайло Пачовский. Записовати ся можна що дня (крім сьвят) від години 10 до 1, в рускій школї видїловій, при ул. Вірменьскій, ч. 2 — II. поверх. — Товариство розіслало сими днями Вп. членам даром: „Історию педаґоґії Кельнера“. Хто би тої книжки не дістав, зволить упімнути ся. — *Від Виділу руского товариства педаґоґічного у Львові.*

— Енерґічний начальник громади. В Сушици великій, староміского повіта, покарав начальник громади, **М.** Лещишин, карою по 1 зр. всїх тих громадян, котрі мимо того, що їх кликано, не прийшли на ратунок до огню. Справедливо!

— Померли: О. Панкратий Білиньский, парох в Токах коло Підволочиск, львівскої епархії, дня 28 січня, в 62-ім роцї житя, а 35-ім сьвященьства; — о. Стефан Білиньский (рідний брат пок. о. Панкратия), парох в Черниховї, коло Тернополя, дня 1 лютого, в 81-ім роцї житя, а в 51-ім роцї сьвященьства.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

Учіть ся дивитись чужим оком!

Чуже а власне око. Господар повинен на все мати око, все видїти власними очима, всего доглянути, і не спускати ся на других, бо лиш тогди може бути певним, що кожда робота буде так зроблена, як він того хоче, що нічо не змарнує ся і нічо не пропаде. Але

же прихильно і сказав, що готов взяти загадану грамоту на переховок.

— Можете бути певні, моя пані, — сказав нотар, — що Ваші бажаня будуть сповнені. Буває нераз, що у нас складають завіщаня серед подібних обставин.

— Коли би прийшло до того, що сей документ був отворений — сказала пані Морштедт — то не пожалуєте того, що Ви єго взяли до себе. Але як Ви довідаєте ся о моїй смерти?

— Пан Рандольф або єго наслїдник дасть нам знати; ми єго о то попросимо.

— Але скоро би він довідав ся о тій подїї, — додала молода женщина — то булаби дуже важна річ, щоби сей документ зараз отворено.

— Ми попросимо пана Рандольфа, щоби він нам зараз зателєґрафував, скоро дістане ту вість. Але позвольте, моя пані, Ви виглядаєте зовсїм здорові і сильні, та й за молоді ще, щоби робити приготовленя на такий случай, котрий ще дуже далеко.

— Може бути — відповіла она — але з деяких причин хотїла би я бути на то приготовленою. Я хочу тепер сей документ при Вас підписати, пане Кріґер.

— Дуже добре, моя пані, двох з моїх урядників будуть сьвідками правдивости підпису.

Той документ був досить обширний і занимав шіснайцять писаних сторін. Закликано двох писарів.

— Я загну послїдну картку, моя пані, так, що змісту не буде видко; тогди Ви напишете своє імя а сьвідки підпишуть.

Так і стало ся.

— Тепер, моя пані, зложимо папір і сховаємо до куверти, а я прибію мою печатку. Ви мабуть не маєте своєї печатки з собою?

— Не маю, пане Кріґер.

— Було би лїпше, як би Ви могли приложити свою, якунебудь печатку. Пане Еллер, підіть з отсею панею до склепу, де она може купити собі печатку. То може бути яка небудь. Коли такою печаткою запечатаєте куверту в двох або трох місцях, а печатку возьмете з собою, то будете мати ту певність, що той документ нїхто не отвирав, коли єго назад зажадаєте. Я тимчасом постараю ся о скриночку, таку як овта і кажу на ній виписати Ваше імя. Коли буде готова, то зложу в ній сей документ і замкну в своїм кабінетї безпечнім від огню.

Куплено печатку і прибито і молода женщина вернула з тим переконанєм, що зложила документ в певні руки.

Рандольф був дуже рад з того, що був так осторожний, коли в рік опісля, по тій гостинї молодої жінки у него, прийшов до него пан Морштедт.

— Я маю як-раз їхати до Гамбурґа — сказав він. — Моя жінка казала менї відобрати від Вас якийсь папір, котрий дала Вам сховати.

— Якийсь папір, пане Морштедт? То мусить бути якась помилка. Ваша пані не дала менї нїчого до схованя.

— Ну, то хиба я єї зле зрозумів. Я вибирав ся борзо в дорогу і не дуже уважав на то, що она говорила. Але она говорила щось о якімсь листї і згадала Ваше імя. Дала менї ще кілька орудок і мабуть щось при тім побаламутила трохи. Ну, то здаєсь нїчого так дуже важного. Бувайте здорові!

— Він щось микитить — сказав Рандольф сам до себе, задумавшись, коли его кліент вийшов з компати. — Він довідав ся, що єго жінка дала комусь сховати якийсь документ і очевидно думав, що знайде єго у мене та хитрим способом дістане єго в свої руки. То менї не подобає ся, що той панок вічно їздить на всякі перегони. Не знаю чи й два місяцї був сего року дома, а послїдним разом говорив щось о якійсь ґіпотецї, на котру хотїв би взяти якусь позичку. То не на добре заносить ся. Коли я єго перший раз видїв, здавало ся менї, що єго непосидюще житє не зашкодило єму, а тим, що він не хотїв приймити від свого брата половини доходів, він позискав собі мене; але я побоюю ся, що то заносить ся на щось недоброго. На щасте єго брат зробив мене управителем майна для свого сина і єго пайка єсть забезпечена. Але було би сумно, коли би така добра стара родина Морштедтів мала зійти на нінащо. А що має значити той якийсь загадочний документ, котрий єго жінка хотїла менї віддати на сховок? То мусить бути щось дуже важного, бо инакше він би не старав ся дістати єго неправдою в свої руки. Якась дивна істория!

Коли Гуґо приїхав на лїтні вакациї, не застав свого стрия дома. Для стрийни була єго неприсутність щось звичайного.

— Чи стрийко борзо прийдуть? — спитав Гуґо одного дня?

— Я єго виглядаю — відповіла она спокійно.

— Та бо то не красно, що стрий заєдно їздить і все на Вас лишає — сказав на то Гуґо обурений.

— Я вже з тим увикла і гадаю, що то навіть лїпше, що єго нема дома, коли ти приїздиш. Ви не можете погодити ся з собою.

— Таже я, стрийно, не шукаю собі зачіпки.

— Може й так, але без сварки не обходить ся. Ви оба палкі і лїпше, що ви не сходите ся з собою. Я вже від давна привикла до того, що він не буває дома і то менї не вадить. Я рада, коли ти прийдеш. Тілько й зміни для мене, що поїду де з тобою, бо рідко коли виходжу дальше як до города.

Гуґо довідав ся від старого слуги, що єго стрий сварить ся дуже часто зі стрийною.

— Пан не такий, як Ваш покійний тато.

часом потреба, щоби господар умів подивити ся і чужим оком. Того потреба впрочім не лиш господареви, але й кождому чоловікови; особливо же потреба того нашим людем. Звістна в сім приповідка: Червак в хрені гадає, що вже нема нігде ліпше. Звістно також, що бідні люди не видять своєї бідноти і нужди; они еї лиш чують тогди, коли їм голод і холод допікає. То і щастє для бідних людий, що они не видять своєї бідноти, бо тогди чи то їх хатина, чи їх одежина, хоч і як бідненька та тоненька, стає їм мила. А чому? Бо они дивлять ся на свою біду власними очима, привикають до неї і з нею їм добре. Бідний чоловік не видить того, що у него бідно, так само як і богач не видить того, що у него богато, доки дивлять ся на все власними очима; аж коли подивлять ся чужим оком, видять, що єсть. Темні люди бувають по найбільшій части бідні не лиш длятого, що не мають нічого, що не уміють давати собі ради, що не знають ся на нічім і нічого не розуміють, але й длятого, що не уміють дивити ся на свою бідноту чужим оком; они не видять своєї бідности, они увикли з нею; они то справдішні черваки, що сидять в хрені, і гадають, що нігде нема вже ліпше. Таким людем навіть трудно дати яку поміч, бо як той червак, що виліз би з хрену, загиб би, як би вліз в морхву, так і ті люди, зійшли би знов на біду, як би їх нараз обсипав богатством, они би не дали собі з ним ради. Або хиба не бувало вже й таке, що бідний чоловік зійшов з розуму, коли нараз став богачем? Отже то видите, для кождого чоловіка, чи для біднійшого, чи для богатшого, треба уміти дивити ся иноді й чужим оком. Чуже око добачить нераз того, чого власне ніколи би не виділо; чуже око зараз увидить, що сьмішне або погане, чого кому не стає або чого за богато, що ліпше а що гірше, що здало би ся а без чого можна би обійти ся. Дивити ся чужим оком на себе, значить також пізнавати себе самого. Але щоби можна дивити ся чужим оком, треба знати й других, треба дивити ся на других а відтак і на себе, на своє господарство; господар повинен від часу до часу розглянути ся по своїм господарстві і порівнати єго з чужим, повинен на хвильку забути, що то він на своїм сьмітю, і приложити міру чужого чоловіка. Аж тогди, коли він буде дивити ся чужим оком, добачить лекше всї ті хиби і недостатки в своїм господарстві, які треба усунути і поправити.

— Вибір ростин під управу. Господар повинен завчасу, заким ще розпічнуть ся весняні роботи розважити собі добре, які має управляти ростини і обдумати всї обставини промавляючі за або против управи сеї або тої ростини. У нас все не так буває, що рільна господарка веде ся, так сказати би після навички; господарі сіють і садять такі ростини, які здавен давна в їх сторонах сіють ся і садять ся і до котрих они навикли. У нас сіють по найбільшій части збіже і садять бараболї, з иньших ростин ще по трохи лен і коноплї, але й в тім не завсїгди єсть добрий вибір і поділ в господарстві. При виборі ростин під управу треба уважати: передовсїм на ґрунт і на сівоборот, бо від того очевидно зависить найбільше чи які ростини удадуть ся; дальше треба уважати на то, чи ростини мають бути більше придатні для власного ужитку чи на продаж; коли ростини мають бути призначені на продаж, треба виміркувати, який може бути на них попит, яка цїна; як далеко треба їх буде доставляти купцеви або на торг, — словом чи оплатить ся їх управа. Відтак треба уважати який має ся капітал і які сили робочі до розпорядимости, щоби можна випродукувати такі ростини, котрі давали би як найбільший дохід. В малих господарствах кількаморґових і в сторонах густо населених або близько міста сїяне збіжа не конче на‿ає ся; за то ліпше сїяти всїляку пашницю і держати корови на молоко, управляти ростини, котрі можна і легко продавати. Де нема фабрик і т. п. заведень, там не треба садити або сїяти таких ростин, які надають ся до фабричного ужитку. Сїяти лен де нема добрих ткачів, не придасть ся до нічого; так само і хміль не годить ся там, де нема броварів, а цукрові бураки там, де нема цукроварень. Олїйні ростини надають ся лиш там, де минає ся богато олїю і де суть олїйні (олїйна, де бють олїй) і т. д.

Він, що правда, не злий, а хоч борзо розлютить ся, то таки можна з ним якось незле погодити ся. Єго й люблять в сусїдстві, хоч від якогось часу перестали сусїди бувати у него. Але Вашу стрийну дуже всї люблять. Коби она лиш хотїла їздити в гості! Але она нїгде не виїзджає. Мабуть вернуть давні часи, скоро Ви станете повнолітні, бо Морштедти були найпершою родиною в краю.

— Ну, на то треба ще чекати кілька літ, мій Конраде. Менї тепер 17 літ, а коли стану повнолітним, то поїду ще в сьвіт заким осяду дома.

Коли Ґуґо около різдва вернув знову, застав стрийка дома. Якийсь час все було добре. Морштедт старав ся очевидно бути дружним супротив Ґуґа, розмавляв з ним о шкільній науці та питав, чи не хотїв би він ходити на університет. Ґуґо сказав на то, що єму шкода тратити три роки на університетї, бо він не хоче бути урядником і волїв би поїхати за границю. Стрий потакував єму.

— Добре кажеш; нїчо так не образує, як подорож по чужих краях. Можеш рік їздити по Европі а відтак розглянути ся дальше по сьвітї. Як би я мав час, то я би поїхав до середної Азії або Африки, де можна зазнати всїляких пригод і небезпечности.

— То як-раз менї би сподобало ся — сказав Ґуґо живо. — А Ви що на то, стрийно? — додав він, коли побачив, що она остро споглядала на свого мужа.

— Я нїчого не кажу — відповіла она спокійно. — Буде ще час о тім поговорити. Тобі треба ще півтора року до школи ходити.

По полудни ходив Ґуґо совгати ся. Коли вернув, зачув, що єго стрий в сальоні чогось кричить. Він пристанув. Слів не міг розуміти, бо стрий говорив по іспаньски. На хвильку зробило ся тихо і єму здавало ся, що его стрийна щось відповідає; відтак почув голосний крик, легке йойкненє і як би щось тяжко упало. Він вбіг до комнати. Єго стрийна лежала на земли коло печи а стрий стояв над нею з піднесеними в гору кулаками.

— А Ви що робите?! — крикнув Ґуґо і кинув ся до него, щоби єго відтрутити. Морштедт на хвильку відступив ся але відтак трутив Ґуґа від себе і вдарив єго з цїлої сили в лице. Ґуґа взяла ся скажена злість і він вхопив погрібач та кинув ся з ним на стрия. Той чим борше сягнув до бічної кишенї і добув револьвер в тій хвили, коли Ґуґо як-раз ударив єго з цїлої сили погрібачем. Роздав ся вистріл, куля свиснула у воздух а Морштедт падаючи вдарив головою об кант якоїсь шафи і повалив ся без памяти на землю.

В одній хвили злість Ґуґа минула. Він кинув погрібач від себе і нахилив ся над стрия. Кров плила єму з чола. Але найбільше перепудив ся Ґуґо тої рани, що була позад голови. Він приклякнув і слухав, але не чув віддиху. Відтак встав цїлий блїдий і дрожачий на тїлї.

— Я убив єго — сказав він. — Я того не хотїв, він сам тому винен. А може він лиш приголомшений. То він буде мене позивати, що я хотїв єго убити. Ліпше. коли піду собі звідси. Кождої хвилї може хтось надійти. Він глянув до дверий, але служба так була привикла до стріляня, що нїхто на то не зважав. Ґуґо вихопив револьвер з руки стрия і сховав єго до кишенї. Відтак подивив ся на свою стрийну і станув, не знаючи що робити.

— Она незадовго прийде до себе — подумав він собі — а я не можу для неї нїчого зробити. — Відтак вийшов з комнати, замкнув еї за собою а ключ взяв до себе. Пішов до стайнї і казав осїдлати собі коня а підчас того не виходив із стайнї, щоби єго блїде лице не впадало в очи.

Скоро єму підвели коня, він вихопив ся на него і пігнав чвалом. (Дальше буде).

Телеґрами.

Будапешт 7 лютого. Переговори компромісові закінчать ся мабуть сего тиждня.

Париж 7 лютого. Комісия ревізийна палати послів ухвалила одноголосно оголосити акти о слїдстві, а відкинула 9 голосами против 2 предложенє правительства, щоби цїлий трибунал касацийний мав право займати ся ревізиєю процесу. Мін. Дюпю заявив, що з сеї причини поставит в палатї питанє довіря.

Кросин 7 лютого. Помер тут вчера о 10 год. перед полуднем бувший канцлер нїмецкий Капріві.

Вашінґтон 7 лютого. Сенат більшостию 3 голосів ухвалив ратифікацию іспаньско-американьского договору.

Надіслане.

ВАЖНЕ

для шкіл народних!

Образи сьвяті рисовані на міди (штихи)

	вел. образа	
Мадонна Сикстиньська Рафаіла	58× 75	3 зр.
Мадонна Мурілля . .	58× 75	3 „
Благовіщенє Пр. Д. Мариї .	58× 75	3 „
Христос при кирници . .	70×100	3 „
Різдво Христове (Рафаіла) .	70×100	3 „

Замовлення принимає:

Адміністрация „Народної Часописи“.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Посиішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6·05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Сколього і Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Тягнене невідклично дня **18. марта 1899.**

1. Головна виграна **100.000 корон**
2. Головна виграна **25.000 корон**
3. Головна виграна **10.000 корон**

готівкою з 20% на податок.

ВІДЕНЬСКІ ЛЬОСИ по 50 кр.

поручають: Кіц & Штоф, М. Йонаш, М. Клярфельд, Корман & Файґенбавм, Самуелї & Ляндав, Авг. Шеленберґ і син, Сокаль & Лїлїен, Ґустав Макс. 5

„TYGODNIK ILLUSTROWANY“

розпочинає з 1899-им роком 10-ий рік істнованя і буде виходити дальше в значно збільшених розмірах так в части лїтератскій як і ілюстрацийній.

Почавши від 1-го січня 1899 року зістане розширений безплатний додаток повістевий „Tygodnika“, крім того **кождий пренумерант „Tygodnika“**

окрім самого письма і дотеперішного додатку повістевого долучаного в аркушах — одержить

без нїякої доплати

анї за книжки анї за пересилку тих книжок

яко премію

12 томів творів Сенкевича (річно)

(один том що місяця).

Твори Сенкевича вийдуть в новім старанним виданю **виключно для пренумерантів** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть **всї повісти, новелї і листи з подорожий,** коротко сказавши, цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя. Кождий том тої „Біблїотеки Сенкевича“ обіймати буде що найменше 10 аркушів друку на добрім папері і четким друком.

Пренумерату для Львова і цїлої Галичини принимає:

Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a illustrowan-ого“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9,

та всї книгарнї і контори письм.

Пренумерата „Tygodnik-a illustrowan-ого“ разом з додатками і премією виносить:

У Львові:		В Галичинї разом з пересилкою почтовою:	
Квартально	3 зр. 60 кр.	Квартально	3 зр. 75 кр.
Піврічно	7 „ 20 „	Піврічно	7 „ 50 „
Річно	14 „ 40 „	Річно	15 „

Числа оказові і проспекта даром висилає:

Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a“, Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).